

Možnosti spolupráce adiktologických služeb a služeb pro pěstouny

MGR. ANNA NĚMCOVÁ
PREVENT 99 Z.Ú.

**NÁHRADNÍ
RODINNÁ PÉČE
PREVENT**

Služby pro pěstouny - „DOPROVODKY“

- NEJSOU sociální služba
- Fungují na základě pověření k SPOD
- Nejsou anonymní, nutná písemná smlouva (*tzv. Dohoda o výkonu PP*)
- Pro pěstouny POVINNÉ
- Neziskovky x doprovází přímo pracovník OSPOD
- Úzká provázanost s OSPOD (soc. odbor obce dle trvalého bydliště pěstouna i dítěte)

Co dělají?

- Pravidelné návštěvy v domácnosti, konzultace s pěstouny i dětmi (klíčová pracovníce)
- Poradenství (specifika výchovy přijatého dítěte, soužití, problémy, poruchy citové vazby, **identita dítěte**,...)
- Poskytnutí nebo zprostředkování další odborné pomoci (psychoterapie)
- Zajištění odlehčení (hlídání, 14 dní respit)
- Vzdělávací kurzy
- **Kontakt s biologickou rodinou dítěte, facilitace či asistence při kontaktu**

PĚSTOUNSKÁ PÉČE

- Pěstounská péče na přechodnou dobu (max. 1 rok)
- Zprostředkovaná (dlouhodobá) PP (*do 18 let resp. samostatnosti, nebo návratu do bio rodiny*)
- Nezprostředkovaná
  - Prarodiče
  - Jiní příbuzní
  - Jiná blízká osoba
- Svěřenectví - svěření dítěte do péče třetí osoby podle § 953 OZ (nárok na doprovázení od ledna 2025)

14 000

**KOLIK JE V ČR DĚTÍ SVĚŘENÝCH
DO PÉČE PĚSTOUNŮ?**

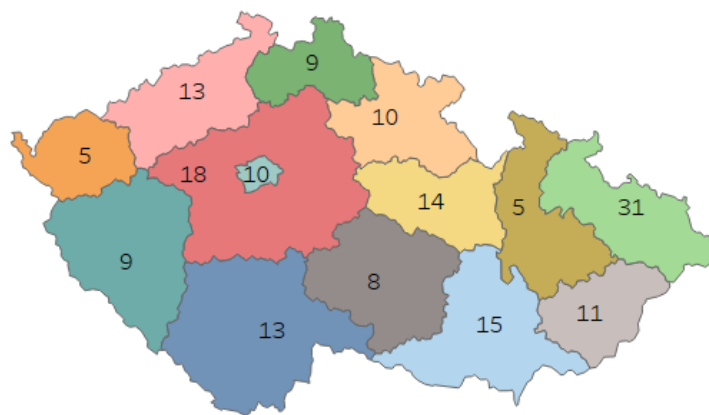
+ 4 500 dětí ve svěřenectví

+ 7 000 dětí v ústavní péči

171

**KOLIK JE V ČR
DOPROVÁZEJÍCÍCH ORGANIZACÍ?**

Cílovým klientem je svěřené
dítě

**ORGANIZACI SI VYBÍRÁ A
SMLOUVU UZAVÍRÁ
PĚSTOUN**

Pěstounské rodiny doprovázené PREVENT 99 z.ú.

Důvod umístění dítěte do PP

Jak se děti závislých rodičů do PP dostanou?

- 1. s výchovou dítěte pomáhá „babička“ - postupně péči převezme - po nějaké době (finance, spory) - podá žádost o oficiální svěření
- 2. rodina je pod dohledem OSPOD - zhoršení situace, narození dalšího dítěte,...
- 3. rodič v akutní intoxikaci s dítětem ve veřejném prostoru („usne na lavičce“, pod vlivem v porodnici)
- XX - na impuls sousedů, anonymní info na OSPOD,...

Klienti HR služeb PREVENT

- *„Kolik máte cca klientů, kteří mají dítě, ale pečuje o něj někdo jiný (PP, prarodiče, DD)?“*
  - ✦ Hodně...Několik...až 50% u žen možná i 70% ...není to nic výjimečného, ale těžko se to odhaduje
  - ✦ Máme info většinou jen u žen, u mužů minimálně
  - ✦ Dozvídáme se to „mimořádně“, ne jako zakázku o pomoc
  - ✦ více dětí, každé v jiné péči - adopce, babička, PP, DD
- *„Dávali jste podnět k prošetření situace dítěte OSPOD? Spolupráce?“*
  - ✦ Anonymně, ojediněle, výjimečně spolupráce s OSPOD po odebrání dítěte
  - ✦ Velké rozdíly mezi městy X různé praxe OSPODů
  - ✦ Někde spolupráce s SAS

Klienti HR služeb PREVENT

- *„Měli někdy vaši klienti problém s kontakty se svým dítětem svěřeným do PP nebo prarodičům? „*
  - ✦ Často o kontakty nestojí, nevidají se z „vlastní vůle“
  - ✦ Mají často problémy, zejména, že když jejich dítě je v péči prarodiče (trestání omezením kontaktů - kontakt jako odměna), snazší, když je dítě v péči někoho jiného než rodiče

Klienti služeb ze sekce léčby závislostí PREVENT

- *„Kolik máte cca klientů, kteří mají dítě, ale pečuje o něj někdo jiný (PP, prarodiče, DD)?“*
  - ✦ V DC cca 3 klienti ročně dítě v PP, dalších až 10 v péči prarodičů nebo DD
  - ✦ APP cca 20%, většinou klientky, podstatná část z toho jsou klientky, které posílá OSPOD (testy)
  - ✦ SCP -často se starají, někdy s dohledem OSPOD
- *„Řeší klienti v rámci léčby děti, kontakt s nimi, návrat,...?“*
  - ✦ DC - Občas, častěji ženy, není to primární téma, často několik dětí v různých péčích, odkazujeme na SAS, 3 z 5 klientek usilují o návrat dítěte, 1 ho dostane.
  - ✦ APP spíše ženy, pokud přijdou sami a ne na pokyn OSPOD, jsou děti obrovské téma v terapii
  - ✦ SCP -ano, někdy OSPOD chce vyjádření, někdy OSPOD nerespektuje náš názor, znalost situace klienty x rozdílný přístup různých OSPOD

Spolupráce?

- Reálně velmi málo až ojediněle
- ADI služby jsou od OSPOD kontaktovány nejčastěji proto, aby se u nich rodič „testoval“ a služba mu dala negativní potvrzení... nesoulad s terapeutickým vztahem, není možná důvěra, narušení možností spolupráce ještě dřív, než vůbec začne.
- Nejčastěji v TK, kde je možný pobyt rodiče s dítětem
- Rodič často neví o existenci dopr. organizace a pokud ano, má za to, že hájí jen zájmy pěstouna

1. Příklad: Petra

- Nikolka 3. dítě (první v péči babičky, druhé v adopci), Petra odešla z porodnice, Nikolka předána do PPPD, předběžně připravován plán na adopci
- Po měsíci se Petra ozvala OSPOD, že by chtěla Nikolku do péče
- Byla svolána případová konference - výstup - plán kontaktů a podmínek
- Petra dojížděla za Nikolkou, nejdříve kontakty v doprovodu, později u pěstounky, postupné přebírání péče
- Petra dodržela podmínky, Nikolka jí byla předána do péče ve věku 5 měsíců.

2. Příklad: Šárka

- 1 dítě, chlapec Šimon jí byl odebrán v necelých 2 letech potom, co se intoxikovala a nechala ho samotného na ulici
- Byl v Klokánku, Šárka ho nekontaktovala.
- Z Klokánku do dlouhodobé zprostředkované PP
- Předání do PP byl pro Šárku impuls ke změně, nastoupila do TK. Odtud kontaktovala pěstouny, za doprovodu pracovníka TK přijela za dítětem - asistované kontakty.
- Po odchodu z TK do DC, neukončila, ale kontakt s dítětem udržela, relaps, znovu léčba
- Kontakt stále probíhá, již 7. rokem, Šárka si sama na péči netroufá, nemá zázemí

Role adiktologické služby v obou případech

- **PODPORA**
  - PŘED SETKÁNÍM SEZNÁMENÍ
DOSPĚLÝCH BEZ DÍTĚTE, ODBOURÁNÍ
PŘEDSUDKŮ A OBAV
  - PRVNÍ KONTAKT POZITIVNÍ PRO
VŠECHNY STRANY - MOHL DOBŘE
POKRAČOVAT

Kde vidím prostor pro spolupráci

- Dítě je v PPPD
- Dítě je v dlouhodobé PP nebo u prarodičů a rodič chce navázat (udržet) kontakty s dítětem po změně
- Pěstoun (prarodič) brání rodiči v kontaktech
- Rodič (v léčbě, po léčbě) zvažuje návrat dítěte do jeho péče
- Rodič má dítě v péči - služba vnímá ohrožení dítěte (spolupráce-umístění do PPPD-prostor pro léčbu a následně návrat dítěte)